

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. november 29.

Broj 47. Szám.

Szlovaska ali Nemska?

Tő pítanye je zdá pred voditeli vszē evangelicsánov Jugoslávije. I ka je tő tézko pítanye nē tak ednosztávno, nē tak prósztó, kak bi szi nikák miszlo, záto nemremo zadosztno povdárjati znamenitoszt dugsega premislávanya tiszt faktorov, kí récs bōde v tom dugoványe odlocsiline mócsi. Ár pa nász Prekmurce tő pítanye tüdi precii interessera, záto poszvetímó tüdi i mí pár récsi k-tomí dugoványi, ki je pa szamo nase mislénye, vendar pa sztem nescsemo pressiónérati nikoga, temvecs csi je mogócse tő dugoványe bōgse resiti szmo veszéli, naj sze szamo na yugodnoszt prisesztne i tüdi denésnye generácije vszē evangelicsánov rési, kí szi bodócsnoszt v-Jugosláviji sztem sztoriti namenjavajo.

V tő pítanye sze nescsemo globoko vpúszttí, scsémo szamo pár récsi od tisztoga dugoványá povedati, ki je dnesz med vszēmi evangelicsánami velkoga csákanya, kak sze resí. Tő je pa pítanye evangelicsanszke püspekije, naj bode v cēloj drzávi edna, dve ali tri, ali pa slovaska ali nemska, ali slovaska i nemska püspekija v Jugosláviji. Tő je pa nē szamo poedini faktorov pítanye, nego i bole cēloga evangelicsanszkoga národa, ki je v prvoj vrszti prizadeti, ár materiáli áldov za püspekije on i nē drúgi more prineszti.

Evangelicsanszko vadlúványe je nigda doszta i doszta pregányanya trpelo, predvszem szi moremo na tiszte 'zalosztne vrēmēna zmiszliti, pritom pa na nevcagano i trplivo vdánoszt voditelov z-tisztoga hípa. Gda vszē tő predszebe posztávimo, trplénye gályarobov, pretiráványe z dōbe reformácije, té kép nam kázipōt more bidti v bodócse, csi mó gúcsali podrobne ali nē v tom dugoványi. I na tom szi premislávajmo, zakaj sze je z-toga szpomenōti dobro, bole-povédano zakaj sze je po toj vszebini ravnatí potrebnó.

Szküpnoszt, vjedinyena mócs je tá isztinszka mócs, raztrganoszt szamo nezadovolnoszt i tézkócse rodí. Komi je záto záto, ka bi száma evangelicsanszka vera sze nē vjedíníla, nego v raztrganosztí sze boríla za szvonyé idōcse pravice? Sto je tiv tomi i kaksí oszebni interes-

si vlecséjo nikáke, ka sze naj nezdrúzi evangelicsanszka vera v edno szküpnoszt v cēloj Jugosláviji, gda je evangelicsanszkoga vadlúványá interest szamo eden léko bojdi szi téze slovakov, nemcov ali vōgrov evangelicsánov. Nescsemo vervati, ka tő raztrganoszt med ednim i tisztim vadlúványom i tak evangelicsánom szamim pa vékso bremen z dvema ali vecsimi püspekijami kompetentni faktorje szamo záto scséjo prineszti, ka bi dvē ali vecs oszebi do császtne i z-dobrov plácsov hodécso szlúžbo szpravíli, ár bi sze tő po létaj neszmerno kastigalo i tő od szamoga ev. národa, escse na vékso skodo pa szamoga vadlúványá.

Nemci i vōgri szo nē sli na od szlovákov pozváni i obdrzáni 'zinat, ki sze je 'ze zacsnó, i kak nam je znáno szo tüdi i nasi prekmurszki za 'zinat odlócseni delegáti nē vzéli gori pozványa. Ár je pa prvo dovoljenyé za 'zinat od krála nemska cérkev dobíla, szo pá szlováki nē steli prisztáti na nemskom pozványi, ki sze pa escse tá drúgo leto bōde obdrzao. Koncem konca, dvōjtrōje národnosztí edna i ednáka vera sze nemre poglíhati, te 'ze naj bōde z-té ali z-ove sztráni krivica, csíravno ka szo cíl, 'zelja, to'zbe nevōle itd. ednáke i edne.

A locarnói szerződés a német birodalmi gyűlés előtt.

A birodalmi gyűlés hétfőn délelőtt fél tizenkettőkor kezdte meg a locarnói szerződés tárgyalását telt padsorok és zsufolt karzat előtt. Amikor a gyűlés megnyitásakor dr. Luther kancellár az üléssterembe lépett, a kommunisták nagy zajjal fogadták és korusban kiáltották feléje:

— Az amerikai nagytőkét képviseli itt!

A csend helyreállta után az elüők előterjesztette a napirendi indítványokat, majd Luther kancellár emelkedett szólásra. Azzal kezdte beszédét, hogy a német nemzeti párthoz tartózo miniszterek lemondása után a birodalmi kormány tovább vezette az ügyeket, nehogy hátráltassa azokat a tárgyalásokat, amelyek a kölni zóna kiűritése és a Rajna-tartomány közigazgatásában teendő könnyítések ügyében a szövetséges hatalmakkal megindultak. Bejelentette ezután a kancellár, hogy a locarnói szerződés aláírása után a birodalmi kormány be fogja

Zdaj 'ze ali sze zdrúzi ev. vadlúványe cēle Jugoslávije v-edno mocsno ravnánye, z-kém sze léko csuvajo verniki tak meteriálnó-kak moralno, ali pa moremo povedati nezavüpnoszt voditelom, ki szo krívi, da sze vadlúványe raztrga té, gda je nájvéksa potreba za enotno posztópánye, za vküper drzánye.

Szlováki verniki csi szi záto vindikérájo prédnoszt pred drúgimi národnosztími za püspekije, ár miszlijo vecs vugodnosztí v'zivati od drzáve, ki je konecsno tüdi szlovanszka, té je nyí posztópánye namesztno i bi záto od vszē drúgi szinyorij. 'ze szamo z-goraj popiszani vzokov volo, na okrepcsenyé vadlúványá, pravicsno i vpostúvajócse bíló, tüdi csi scsémo nase vadlúványe z-drúgimi na ednáko zaszlombo prineszti, te je tő ta práva pōt tüdi i za nase Prekmurszke voditele, ár szmo vendar v-Jugosláviji. Vendar pa sze po národnosztí nikak ravnatí nemremo i neszmémo, bidti eden tomi drúgomi neprijátelje bidti, csi szamo tő jedíno pōt zabráti scsémo: pōt do za podigáványe verszke sztálnosztí, bodócsnosztí i dob-rōte. Zagotoviti pa moremo tüdi i tő, ka je grdo delo od szlovákov, csi po národnosztí principa scséjo razmeti vjedinyeno mócs szküpnosztí, i tő — politicsno.

Je vsze mogócse?!

Preci granic mámo okōli nász, ki nam zapérájo potá na sürsi szvét, med lüdi, potá szlobódszcsine, tōda szlobodnoga gíbanya. Nē je pa zadoszta, ka szo tá potá prebiválsztvi grajana z drágim i tézko sze dobívajócsim pōtnim lisztom, tüdi i ovak sze národ nevē ravnatí, gde, kakt i kaksá je nyí pravica, pri presztōpi granice z rédnim pōtnim lisztom, csi ga 'ze tézko dobíti more.

Pacs carinszki predpíszov nevēmo, kí sze ticsejo oszebnoga gránicsnoga obracsája, ár je znati nikak nemremo té, gda je posztópánye na poedini carinszki o'imejni posztájaj néednáko. Na Cankovi lekho jde cslovek szam peski ali z kōlami vecsér do 8 vōre, prek granice v Ausztrijo, ali odtisztec eszi; v Gornjoj Radgonji sze lekho do devéte ali pa tüdi do deszéte presztōpi meja v edem ali drúgi sztran: ali v Gederovci, v Gederovci je nika poszebnoga, tam sze popōdnēvi ob stroj vōri i dvanájszeti minútaj nepúsztí prék pōtni zamójeni cslovek, naj bode escse i tak posteni, ali naj szi má escse i tak velíko szílo.

Nevēmo, kak szmo 'ze goraj omeníli, ka je krívo tomi posztópányi tüdi nescsemo nikoga drszelíti sztem, vendar szmo pa telko konzenkventni, ka moremo zagotovíti tő, ka je nē kríva glávna carinarnica i nemre bidti záto szígurno vzéti predpísz. temvecs da je posztópánye odviszno od tam szlúžbo szpunyávajócsi orgánov, kí z tákov nemogócsnov sztrogosztjov delajo tézkócse lüdsztvi na nasoj sztráni, kí pa med szvojov potjōv od ausztrijszke sztráni tő nájkoréktne posztópánye csútíjo.

Pítamo zdaj 'ze, gda je tő néednáko i nē koréktno posztópánye níkak nē na haszek drzávnomi ravnányi, ali bi sze té obracsáj (prelaz) nej mogócse búo tak preoredíti, da bi sze szirmaski pōtnik, koncsibár do sészte vōre vecsér tüdi! v Gederovci púsztó prék meje i tő od sztráni nase jugoszlovanszke gránicsne uprave? Tő bi níkelko tüdi pomírilo lüdsztvo.

* * *

Med, od povōdni prizadetimi jeszte doszta táksi, ka szo zdaj nevōlivajo, ka nyim je praj med povōdnov vkrádnjeni tüdi ednomi po pétsztō, drúgomi jezero itd. dinárov. Mi szmo prevecs lehkoverni i dobroga szrcá, záto tüdi i tő verjemo (?), ka sze nisternim imajócsi pēt ali deszét dinár v povōdni nádūo od vodé na pétsztó ali jezerszko velíkoszt, ali ka bi sto tam hodíti mógo krá'not, gde szo szamí lasztníki nē mógli íditi szi obvarvat nájpotrbnése dugoványá i sztvari, kí pa bi zagvüsnó z véksim navdúsenyom i vdánosztjov csiníli tő i bi sze nebi sztrasíli vodé. — to pa 'ze ednok neverjemo. Li po isztinszkoj pōti napré, naj sze neprekráti tem potrebnim vrédna pomócs!...

terjeszteti lemondását, mivel a locarnói szerződés aláírásával befejezettnek tekinti munkáját.

Luther kancellár ezután megkezdte a locarnói szerződés ismertetését. Beszédében nem terjeszkedett ki új momentumokra, kijelentette, hogy a locarnói szerződés nem jelent újabb kötelezettséget Németország számára, még kevésbé üzlet, ahogy a nemzetiek állítják. A szerződés célja: új és jobb állapotokkal biztosítani a békét egész Európában.

A birodalmi gyűlés folyosóin sokat beszéltek az új kormány összeállításáról. A szociáldemokraták hangoztatták, hogy a nemzetiek legújabb nyilatkozata sem teszi lehetővé a nagy koncentrációt, mert az elmentétek még mindig fenállnak a szociáldemokraták és a nemzeti párt között.

Általánosan elterjedt vélemény hogy az új kormány csak karácsony előtt fog megalakulni.

POLITIKA.

A politikai élet központján ma Radič István az ujonnan kinevezet közoktatásügyi minister áll. Az újságírók előtt tett nyilatkozatokat, nemkülömben Radič ljubljani nagy gyűlésen elhangzott beszédét az egész politikai világ éberrel figyelte. Ellenségei azért, hogy lehessen majd mibe belekapaszkodni, politikai barátai pedig, hogy beszéde megelégedésükre fog-e szolgálni. Ljubljani és Velika Lokában megtartott gyűlések teljes sikerrel jártak, politikai ellenfelei sem tudtak szót emelni egyes kijelentései ellen. Beogradban pedig egyenes örömet keltett Radičnak a két gyűlésén elhangzott beszéde, csupán az olasz követ tiltakozott a külügyminiszternél Radičnak éles olasz ellenes beszéde ellen. Végre is Radič beszéde oly szép és magyarázó volt, hogy senkinek ellene ellenvetésének nem szabadna lenni. Hogy teljesen a paraszt szelemtől áthatva beszélt, reméljük ahoz mint földmives államnak egyike a legtekintélyesebb politikusának joga van s mint paraszt párt vezérének kötelessége is. — Radič ministerré történt kinevezése a Slovén közigazgatásra is kihatással lesz, mert közeljövőben nagyobb változások várhatók. — **Kormányunk és a vatikán között Szent-Jeromos intézet miatt,** melynek tudniillik szláv vezetőjét a pápa felmentette az intézet teendőinek vezetése alól, konfliktusra került a sor, melyet azonban Radič közvetítésére simán elintéztek. — Radič István az új közoktatásügyi minister a nemzetiségi kérdésről higgadt politikát hirdet s a tanítási ügyet is ily mederben akarja folytatni, mely különösen a vajdasági magyaroknak nagy megelégedésére szolgál. — **Pénzügyi bizottság** letárgyalta a jövő évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot s

rövidesen a parlament plenuma elé kerül. — **Egyiptomban** angolellenes összeesküvésnek jöttek a nyomára, mely angoloknak Egyiptomból való kiűzésére alakult összeesküvőkkel állott. Hamarosan rájöttek a puccsra s erős katonai fedezettel minden nyilvános épületet őrizet alá vettek. — **A francia kormány** pénzügyi politikája megbuktatta, végre is arra lukadt ki, hogy sem ő sem pedig utódnak kijelölt

Briand nem tudott kormányt alakítani Herriot socialista volt miniszterelnökre kellett apellálni, ki a kormányt már meg is alakította. — **Írország, Ir és Ulster közötti** határ megállapítása miatt angolokkal megszakította a diplomáciai viszonyt. — **Radič István** személyi titkárául leányát, dr. Vandekarné Radič Máriát nevezte ki. Radič Mária aki az országban az első női ministeri titkár, már el is foglalta hivatalát.

Az angol felsőház kedden tartja meg a locarnói szerződés vitáját.

A felsőház kedden kezdi meg a locarnói szerződés vitáját. A munkáspárt részéről lord Arnold szólal föl, aki hosszabb beszédben fogja bíráltni a döntőbírói szerződéseket. A konzervatív párt tagjai közül többen vesznek részt a vitában, mely előreláthatólag már szerdán befejeződik.

Minthogy a munkáspárt a felsőházban sem terjeszt elő módosító javaslatokat, a locarnói szerződést egyhangulag fogják megszavazni. A felsőház jóváhagyása után a kormány a szerződés aláírása készíti elő a programot.

Válságos a helyzet Spanyolországban.

Spanyolország belső helyzete rosszabodott. Primo de Rivera diktátor kijelentései, hogy a marokkói hadműveletekről még tavasszal és azon túl is tarthatnak, igen rossz benyomást keltettek a nép körében. A direktorium engedett a közvélemény nyomásának és a legtöbb letartóztatott katonatisztet szabadon bocsátotta.

Cataloniában olyan nagy az izgalom, mint még sohasem volt. A tar-

tomány kormányzója hirtelen visszalépett. Három nappal ezelőtt Trias és Miraale ismert és nemzetközi vonatkozásokban is jeles egyetemi tanárokat Barcelonában őrizetbe vették és Madridba szállították, ahol haditörvényszék elé állítják őket felségsértés miatt. A diákok közölték a direktoriummal, hogy sztrájkba lépnek, ha letartóztatott egyetemi tanárokat nem bocsátják szabadon.

Glászi—Hirek.

— **Jubilarna svečanost.** Društvo evangeličanskih žensk v Murskoj Soboti naznanja velepoštovani publiku, da je jubilarna svečanost, štera bi sje mogla obdržati 15.-ga novembra, odložena z ozirom na nesrečno povodenj in k tej padajočo žalost na faršanske dneve leta 1926. Dén svečanosti bode še določeno. Že prevzete vstopnine veljajo tudi za to bodočno svečanost.

— **Domacska szraka.** Nemes kmet z Tesanovec je szvojeja kocsisa rávno

té zgrabo na tóvajiji, gda je té edem q pšenice steo lífrati k bližányemi szószedi na „hrambo“, Decsko je pripoznao djánye, vendar pa trdi, ka je tó na nagovárjanye szoszeda csinüo. Dugoványe pri szodniji má nadaljüvanye.

— **Poplávlanci v M. Soboti** dobijo pri Prekmurski banki v M. Soboti na edno leto vrémena deszét procentno poszojilo, csi szo toga potrební i i proszijo.

Tekintetes Konyáry István ur.

Irta: V. A.

Még nevet, de szája szélén görcsösen huzódnak félre az izmok s kövér tenyere reszked a zsidó sovány vállán.

— Hisz tudja, — dadogja még egyszer,

— Tudom, kérem alásan, tudom; de ha nincs, hát nincs.

Jakab nem tehet róla. Tessék elhinni, biz isten szivesen szolgálja, de nagyon rossz idők járnak, magának sincs. Nem mondja, hogy ötven, hatvan forintot nem birna kiszorítani. De biz isten azt is megérzi. Tessék elhinni hogy megérzi.

A tekintets ur elhiszi, de hát mit, csináljon ő ötven-hatvan forinttal?

— No talán még hetvenet vagy nyolcvanot lehetne, — nagylelkűsködik Jakab; — de biz isten csak a tekintetes urnak barátságából. Másnak senkinek.

Konyáry István megszorítja az uzsorás mocskos kezét s addig hálálkodik neki, hogy még tíz forintot rá ad. Hanem most már ne is tessék szólni, mert biz isten egy krajcárt se lehet többet.

A tekintetes ur zsebre dugja a kilencven forintot s ott hagyja a háromszáz forintról kiállított váltót.

— Még egy pár köből zabbal ugyis adós tetszik lenni tavalyról, majd azt is beszámítjuk, — nyugtatja meg Jakab.

S a tekintetes ur restelli tovább firtatni a dolgot, mert sok mindenféle ki talál még kerülni a mivel még adós.

Tovább lovagol hát hazafelé a falu tulsó végére, Sejti ugyan, hogy Jakab csunyául rászedi és sem a zabot, sem egyebet nem fog beszámítani; de hát mit tegyen? Másutt nem kap semmit. Ördög vigye a háromszáz forintját, no abba még nem fog belehalni!

Csak a Fecske jól viselje magát holnapután. A körül jár most minden gondólata. A Szellő is derék agár, az-

zal se fog szégyent vallani. Hanem a Fecskét, no azt bátran ki meri állítani a Sajó Bandi híres agarai mellé. Megveri az valamennyit.

— Isten engem, meg a — erősítgeti magában.

A diadal reménye lassanként kienegeszteli elkeseredett szívét. Az a néhány darab tízes bankó is a zsebében ösztökéli, hogy „ne szomorkodj, légy vig“, s addig-addig nógatják Konyáry István urat, hogy elfelejti minden buját, baját. Bokáját is összeüti, mikor leugrik a lóról:

— No fiam, lesz már holnap papripád. Vagy ha jobban szereted, hát vedd az én öreg Jancsáromat, én meg a másikra ülök.

A fiatal ember csöndes, egykedvű mosolylyal viszonozza:

— A mint édes apámnak tetszik.

Nem látszik rajta az öröm s nem nagy részvétet mutat a Fecske holnapután nagy próbanapja iránt. Csak csöndes fejbólintással hallgatja az öreg dicsekvését, hogy így a Fecske, amugy

— **'Zeleznica M. Sobota—Ormož** redno vozi, vendar pa z preszédanyom Kak szmo zvedli, mószt, ki je odszkodúvan od povódní, sze dokoncsávle, i v krátkom bóde 'ze redno vozila. Terhov sze escse zdaj nevozi.

— **Auto obraesáj v D. Lendavo** sze zavolo poskodbe mosztöv proti Dobrovnikí zacsaszno szköz Beltinec zvršava.

— **Kresmárje!** Krcsmena taksa je po zákoni na 1926 i 1927 leto razsürjena. Sto miszli ka je menye vina i píve sztoeszo v tom leti kak lajnszko leto, naj vloži prosnyo za znížanye pri finansnom ravnitelstvi v Maribori, na stero je dati za pét dinárov stemplin i dvašzetí dinárszki stemplin za resitev. Sto nevloži do 1-ga novembra t. l. prosnye, sze nyemi taksa odmeri tak, kak je tó placšvao tó leto. Gosztílnicsarszka zadruža má zató potrebné formoláre, vszákí den sze tam delajo za prosniké kí sze zglászijo. Vszákí szebé naj krivi sto zamúdi!

— **Plemenszke kokosi.** M. Sobotski okraj dobí sész, pa na prosnyo túdi vecs plemenszki kokótv brezplácsno. Zaneszlívi kmetovje dobijo túdi po dvé kokosi, csi sze zavézejo, ka bodo szamo tó plemen gojili i belice ali piscsance dáli szvojim szószidom za zamenjávo.

— **Olcso kölcsön árvizkárosultakok.** Mint illetékes helyről értesülünk, a Prekmurska Banka M. Sobotában a hozzája forduló árvizkárosultaknak olcsó kölcsönt folyosít egy évi időtartamra, és pedig tíz százalékos kamattal. Ehez nem kellene külön magasztaló szavak.

— **Munkásigazolványt talált M. Sobotában** lapunk szerkesztője, melyet jogos tulajdonosa bármikor átveheti a Prekmurska bankában M. Sobotában.

— **Jubileumi ünnepély.** A murskasobotai evang. nőgyűlet tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy a november hó 15.-ére tervezett és közhírré tett jubilaris ünnepséget — tekintettel bekövetkezett vízaradásra és az azt követő gyászra — az 1926 évi farsangi időre halasztotta el. A határnap közzé fog még tétetni. A már korábban váltott jegyek érvényesek a kitűzendő ünnepélyre is.

— **Uj husvizsgálati utasítás.** A hivatalos lap 1925. nov. 16-án kelt 104. száma közli a földmívelésügyi minister új rendelkezését, mely szabályozza vágómarha és hus vizsgálatát. Az utasítás 57 §-ra oszlik, s közli az általa

a Fecske, nincs annak az agárna párja, elbujhatik a mellett a Sajó Bandi híres Vitéze:

— Meglásd, hogy első lesz.

Szinte ragyognak az öreg szemek s oly boldog, a mint most fiát megöleli:

— Fogadni mernék, Pista, hogy első lesz.

Csak a holnaputáni nap diadal látják már fénylő szemek. A dicsőségek egy sugára száll az alacsony, hímályos életre s rózsaszínű fénybe borítja azt egészen. Főleleveníül a révig napok emléke, mulató cimborzaja hangzik fülcibe, urnak érzi magára újra. Nem látja a rozzant, szegény ház düledőző falát, melyről nagy darabokban mállott le a vakolat. Nem látja hogy a dudva csaknem a küszöbig borítja az udvart s az ember lába süpped a szemébe. Csontok hevernek a tornácra s egy csomó szalmán rom nyurga agár ásítzik.

— Hol a Fecském? — kérdez tekintetes ur.

(Folyt. köv.)

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS., 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc za 1 cm: med textom i izjave i posizano 1:50 Din reklame 1— mali oglaszi 0:70 Din. i davdk. Pri vecskrat popuzst.

Rökopiszi, kls ze ne szhránijo i ne vrnéjo sze posilajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Morszka Krajina M Á R K I S É V C I br. 20. — Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési óra negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár 1 cm-ként: szövegkört és nyitór 150, rendez 1—, aproh vetés 0:70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Hegyi szőlőknek csökkenő termés átlaga.

Sajnosan kell tapasztalnunk, hogy hegyi szőlőknek termés átlaga nem fokozódik, hanem stagnál, vagy éppen csökkenőben van. Ennek a körülménynek egyedüli oka a hiányos trágyázás alakjában találjuk azt a tápláló anyag mennyiséget, a mennyit onnét termés alakjában a növény elvon.

E hiányos trágyázásnak nem egyedüli oka az, hogy szőlő birtokosainknak nem áll elegendő istálló trágya rendelkezésére, de oka főképpen az is, hogy az istálló trágyának felhordása a hegyre többnyire rendkívül nehéz és költséges, s így tehát a hiányos trágyázásnak oka a költség ki-mélése is. Ezen a bajon segitendő szőlő műtrágyázási kísérleteket végeztek különböző szőlő hegyvidékén hogy ilyen módon bizonyítsák, hogy a műtrágyák használatával sokkalta olcsóbban trágyázunk mint istálló trágyával, s mégis jobb eredményeket érhetünk ell.

Széles körű ilyen műtrágyázási kísérleteket folytattak legutóbb, a melyek mindannyia azt bizonyítják, hogy a műtrágyák segítségével sokkalta nagyobb termés átlagokat lehet elérni mint istálló trágyázással. Ezek a kísérletek haszonnal zárodtak a műtrágyázás javára oly eredménnyel, a mely eredmény máris biztostítja a gazdát arról, hogy hegyi szőlőiben a műtrágyát nagy haszonnal fogja alkalmazhatni.

Ezek a kísérletek többnyire káliszuperfoszfáttal lettek bevezetve olyan módon, hogy egy kat. holdnyi területen 250-300 kg. káli-szuperfoszfát lett kiszórva, a mely kiszórást már kora tavasszal, a nyitás előtt, akár pedig hómeutes időben a tél folyamán lehet végezni. Ez utóbbi esetben azonban a sorok közé szórandó műtrágyát be kell kapálni, nehogy a rohamosan olvadó hó leomossa azt. A műtrágyát mindig jobb a lejtővel keresztbe futó sorba, mint a hosszába futó sorokba bekapálni. A káliszuperfoszfáton kívül még 100-150 kg. chilisalétrómot is kaptak a szőlők, a mely mennyiség felét a nyitás előtt kell kiszórni, felet pedig az első kapálás előtt.

KÖZGAZDASÁG.

Bankokban sok a pénz. A bankbetétek az egész országban a nagy közgazdasági pangás dacára emelkedőben vannak, ami azzal magyarázható hogy a dinár emelkedése, az áruk esetet újra felébresztette az emberekben a takarékosági hajlamot. Amióta nem kell félni attól, hogy a bankba betett jó pénzért sokkal rosszabb pénzt kap

vissza a betétes, amióta látjuk, hogy érdemes takarékoskodni, szaporodnak a bankbetétek. A Prva Hrvatska betét-állománya az év végén meg fogja közelíteni a három milliárdot s a Jugoszlavenszka Bank betétei és tul lesznek az egy milliárdon, s erős a betét-állománya a zagrebi szerb takaréknak is. Prekmurska Banka betétjei 7.3 millió Din. emelkedtek.

A nagy bankokra nézve meglehetősen terhes ma már a nagy betét-állomány, amelynek egy tekintélyes részét kamatozatlanul kell készletben tartani. A betétek utáni hajszá már megszűnt s a nagy bankok 4.5—5 százaléknál nagyobb betétkamatot már nem is fizetnek. Sajnos, hogy a betétkamattal nem áll arányban a hitelkamat. Azt nem sietnek annyira leszállítani.

A maribor-koprivnicai vonal kiépítése. A maribori közgazdasági szervezetek ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy felszolitják a kormányt, kezdje meg a maribor koprivnicai vasuti vonal megnyitását. A tervek szerint, a vasutvonal Maribor — Csakovec — Varasdin — Koprivnica — Osizjek — Dálya — Noviszad érintésével húzódna Beogradig.

Kereskedelmi és iparkamarák a szén és koks behozatali vámjának eltörléséért. A bánáti, noviszadi és osizjeki kereskedelmi és iparkamarák együttes memorandumot dolgoztak ki, amelyben a kőszén és koks behozatali vámjának eltörlését kérik. Legutóbb a szén és koks vámját felemelték, holott ezzel szemben nem termelnek elegendő jóminőségű szenet és koksot és a magas vámok által megdrágított fűtőanyagok következtében magasabbak az iparcikkek árai is. A közös memorandumot a kereskedelmi és iparkamarák megküldték a pénzügyi bizottság tagjainak és a képviselőknek.

Kevés orosz buza jön már az európai piacokra. Az európai piacokra aratás után nagy tömegekben özönlött az orosz buza. Az orosz buzaszállítmányok már elmaradnak és újabban feltűnően kevés orosz buza kerül az európai piacokra. Valamennyi szakértő egyetért abban, hogy az orosz buza termést aránytalanul túlbecsülték. Az orosz buza elmaradásának hatása ismét jelentkezik az európai piacokon. Az importországok pillanatnyilag még nincsenek gabonabehozatalra utalva, mert közülük többen képesek szükségletüket saját termésükből — mely jobb volt a tavalyinál — néhány hónapra fedezni. Jugoszláviában a helyzetet az teszi súlyossá, hogy sem a termelő, sem a kereskedő nem jut pénzhez, s így a gabonauzletek teljesen jelentéktelenek. Az elmúlt héten kisebb mennyiségek kerültek Braila irányában elszállításra.

Megszüntetik a mezőgazdasági termékek kiviteli vámját. A pénzügyi bizottságnak a vámkérdések letárgyalására kiküldött albizottsága pénteken ülést tartott, melyen a kiviteli vámok kérdésével foglalkoztak.

Az albizottság elhatározta, hogy a pénzügyi bizottságnak javasolni fogja, hogy a mezőgazdasági termékek kiviteli vámját törölje. Azt is elhatározták, hogy az élő állatok kiviteli vámjának felfüggesztésére tesznek javaslatot, a sertés váma kivételével melyre nézve az albizottság bizonyos korlátozásokat kíván felállítani. Az albizottság javaslata szerint sertés csak az esetben élvezzen kiviteli vámentességet, ha hatvan kilón felül van ellenkező esetben csupán az angol fajtájú és a keverék fajtájú sertések exportálásánál adjanak vámentességet. A hetven kilónál könnyebb sertések kiviteli vámját harminc dinárban fogják megállapítani. Az albizottság ezenkívül kimondta, hogy bizonyos faárakra is javasolja a kiviteli vám felfüggesztését. Az ülés végén az ellenzék kérte az elnököt, hogy hívja össze a pénzügyi bizottság plénumát. A bizottság elnöke megígérte, hogy a kérést teljesíteni fogja és a pénzügyi bizottságot legközelebb ismét összehívja.

RAZGLAS.

Veleposestvo grof Szapary ima v Mačkovcih, v Salamoncih, v Vučji Gomili ter na skladišču v M. Soboti lepa drva naprodaj. Trda drva stanejo v šumi na mestu 80 din, na dom postavljene 130 din. Uprava zamenja drva za žito. V Salamoncih se dobi lep stavbeni les (ploji).

RAVNATELJSTVO.

Stevan k-Stevani!

Stevan: János zima sze približava, kak kaj sztožite z oblékov?

János: Eh Stevan ka szi escse od zime premislávate, vem je to escse dalecs, mámo szi csasz za obléko priszkrbeti.

Stevan: Ali nevéte Vi János, ka je zdaj tiszi cajt, gda szi vsze naküpiti moramo ka nam na zimo trbê, ár je zea falése?

János: Na, na tav je, ali gde szi pa te naj kúpimo?

Stevan: Ejnye pa te escse to tüdi pítali? Vem pa morete znati ka Stevan k-Stevani, nasi pa k nasim morejo idti küpivat. Jesz szam zadovljen z nasim Májerom, pa bodem zdaj pá tá sô, to te szolidna firma pa je dönok nas cslovek.

János: Ja Stevan csi je za vász dober, te je za nász tüdi miszlim, szamo kaj je nyegov adress?

Stevan: To je szabolija i trzovina z potovo obléko, stofami i cájgom: MÁJER STEVAN v M. Soboti Radgonszka ceszta. Tä dobite po fál céní dobro i toplivo blágo.

János: Hvála Stevan za tanács. Zbogom!

Eladó birtok.

Huszonhat magyar hold kiterjedésű nagyon szép birtok melyből négy hold a ház körüli szántó, rét, szőlő és szilvas, 12 hold a közeli szomszédos köz ségben egy tagból álló szántó és rét, kitűnő termő, a vidék legszebb helyén, utmóntén, 10 hold erdő egy tagban, szép fekvés, két oldal uttal, 20-25 méteres épület fákkal más vállalkozás miatt élő és holt felszereléssel, épületekkel, (ház kocsi mentén szilárd építésű, 2 szoba konyha, előszoba, pince, kamara, istálló, pajta, faszin mind téglával fedve) és vetésel együtt szabadkézből jutányos áron rögtön eladó. Bővebbet CSÁSZAR JÓZSEF birtokosnál IVANOVCI p. Pokovci.

Amerikanci pozor!

Krasno posestvo, fundus ves novo zidani z 12 plugi zemlje se zavolo preselitve po fál ceni oddá.

Vse natapno se zve pri

RUDOLFU HORVATIC v KRIŽEVCIH pri LJUTOMERU.

Vsáki práznik, nedelo, četvrtak in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnepe- és vasárnap ugyiszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA Meolic NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

LEGUJABB

Párisi és Bécsi kalapmodelok kalapudonságok nagy választékban állandóan raktáron. Gyászkalapok rendelésre 24 ora alatt elkészülnek. Mindenemü kalap alakítások elváltatnak. Filz kalapok 100 Din-től, bársony kalapok 160 Din.-től kezdve kaphatok. Ugyanott nagy választék kötények, harisnyák, mindenemü kötöt áru gyermekek és felnötek részére, pipere és rövid áru cikkek nagy választékban a legolcsobb napi áron.

A. Király

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágom M. SOBOTA (Berger-féle ház).

Szolid Pontos ki-árak! szolgálás!